

MUNDIALITZACIÓ DE LA JUSTÍCIA

EL CAS DE KISSINGER

En els últims mesos les coses se li compliquen, a Henry Kissinger, exsecretari d'Estat nord-americà. La mundialització de la Justícia, des d'un nombre creixent de països, el convoca a testimoniar i pretén enjudiciar-lo. La llista de jutges que el busquen, entre els quals hi ha el jutge Garzón i la magistrada Chateau, no ha cessat d'ampliar-se. Aquestes són les algunes de les últimes cites de la justícia:

2001 maig, França: La policia francesa intima a Kissinger, hostatjat a l'hotel Ritz de París, a testificar en el procés que investiga la mort de cinc francesos a Xile durant el règim de Pinochet. Kissinger abandona França molt de pressa, sense respondre.

2001 juliol, Xile: La Justícia xilena envia al govern dels EUA una llista de preguntes dirigides a Kissinger sobre l'assassinat del periodista nord-americà Charles Horman, durant el cop militar de 1973. Horman va ser capturat, amb ajuda de la CIA. La història d'Horman va ser després narrada en el film «Missing», *Desaparegut*, de Costa Gavras.

2001 agost, Argentina: Un jutge federal demana als EUA interrogar Kissinger sobre l'Operació Cóndor, el vast pla de repressió organitzat en la dècada dels 70 per les dictadures sud-americanes amb el suport de la CIA, operació responsable de presons il·legals, atemptats terroristes i assassinats.

2001 setembre, EUA: La família del general xilè René Schneider, mort el 1970 per colpistes d'extrema dreta, entra amb una acció judicial a Washington, demanant a Kissinger una indemnització de 3 milions de dòlars per la involucració de la CIA en el crim, comès per intentar impedir la presa de possessió d'Allende.

2002 febrer, Brasil: Kissinger desisteix de viatjar a São Paulo, al març, on rebria de Fernando Henrique Cardoso la medalla de l'Ordre Nacional del Cruzeiro del Sud. La decisió és presa després d'una multitudinària recollida de signatures de repudi a la visita i d'una convocatòria a un acte de protesta.

La primera matèria per a les denúncies que graviten sobre Kissinger va sorgir de la pressió perquè Pinochet fos jutjat per crims contra la humanitat. En relació amb el cas de tres ciutadans nord-americans assassinats per la dictadura xilena la Casa Blanca va desclassificar 16 mil documents, deixant el nom de Kissinger més exposat que mai. El cas més greu és respecte a la involucració directe dels EUA en l'assassinat del general René Schneider, comandant de les Forces Armades xilenes, per militars d'extrema dreta, el 1970, amb la intenció d'impedir la presa de possessió de Salvador Allende. Com a cap del comitè que supervisava les «operacions encobertes» de la CIA, Kissinger

ha de retre comptes sobre aquest crim.

Els documents alliberats als EUA han donat matèria al periodista anglès Christopher Hitchens per escriure el llibre *The Trial of Henry Kissinger*, en el qual consolida les acusacions formulades contra Kissinger. Els escenaris formen un vertader mapamundi: Cambotja, Bangla Desh, Timor Est, sense parlar, és clar, d'Amèrica del Sud. Recelós, en els últims mesos el veterà diplomàtic ha limitat al mínim els seus viatges a l'exterior.

Analitzant la política nord-americana cap a Amèrica Llatina, i especialment allò que va passar els anys 70, Christopher Hitchens sosté en el seu llibre *The Trial of Henry Kissinger* que Kissinger ha de ser jutjat ja que l'arrest de Pinochet ha canviat l'atmosfera internacional per als qui en el passat van cometre crims contra la humanitat: «La pressió que la comunitat internacional va exercir en l'ex-Iugoslàvia i la instauració d'un òrgan institucional per jutjar els crims contra la humanitat mostren la necessitat que els EUA, que es creuen i es presenten com a mestres dels drets humans, comencin a aplicar la llei en el seu propi país». Heus aquí un breu elenc de responsabilitats de Kissinger:

Vietnam: Kissinger «va explotar» les converses de pau desenvolupades al llarg de 1968, com a part de la campanya per a l'elecció de Nixon a la presidència del país. La meitat dels milions de morts ocorreguts a Vietnam i a Indoxina van tenir lloc entre 1968 i 1972, quan ell era el totpoderós secretari d'Estat.

Cambotja: Kissinger va convèncer a Nixon a ampliar l'escenari de la Guerra de Vietnam, amb el llançament de milers de tones de bombes sobre Cambotja (600 mil civils morts) i Laos (350.000).

Bangla Desh: usant armes proporcionades per EUA, el general Yahya Khan va realitzar un cop d'estat que va produir la mort de 500 mil civils, el 1971. El Consell de Seguretat Nacional dels EUA va voler condemnar el cop, però va ser impedit per Kissinger, que, públicament, va agrair al general la seva «delicadesa».

Xile: Kissinger va participar activament en el planejament del cop de 1973, que va deposar el president Salvador Allende i va portar al general Augusto Pinochet al poder. Els assassinats armats per la CIA inclogueren el general legalista René Schneider i el ministre de Relacions Exteriors d'Allende, Orlando Letelier.

Timor Oriental: el 1975, el president Ford i Kissinger van mantenir trobades amb el dictador Suharto. Kissinger va declarar que els EUA no reconeixien la independència de Timor Oriental. Va ser el senyal perquè Suharto envaís el país, assassinant almenys 200 mil civils.